

Μ. Τουρτόγλου, «Φορολογικές διενέξεις “Φράγκων” και “Ρωμαίων” στη Νάξο κατά την Τουρκοκρατία», *ΕΕΚΜ* 14 (1991-1993), σ. 46-47 (= Τουρτόγλου, *Μελετήματα*, τ. 2, σ. 234-235).

1760, 5 Φεβρουαρίου

«Μεταγλώττισμα τοῦ φερμανιοῦ τοῦ Νέου Ἀφτοκράτορ Βασιλέως Σουλτὰν Μουσταφά.

Τὸ ἐκενούριοσαν οἱ Ἀξιότες.

Εἰς τὸ πλέον σεβασμιότατον ἔθνος τοῦ ἐβρεπεστάτου μουλλὰ (τοῦ ὁποίου νὰ ἀβξάνι ἡ μάθησίς του) φτάνοντας ἀφτοῦ τὸ παρὸν μου Βασιλικὸν πρόσταγμα εἰς τό νισήν τ' Ἀξίας εἰς τοῦ Ναίπη ὀνομαζομένου Χουσεῖν Ζεΐτι, εἰς τὸν ριθὲν τόπον οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐβρισκόμενη εἰς τὴν κενούριαν γιτονίαν, ἔλθαν καὶ ἐκλάφθισαν εἰς τὴν Αὐτοκρατορίαν μου, καὶ ἔδωσαν ἀρτζιχάλι τό τους τὸ ὅσον ἦταν συνηθισμένον νὰ πλερόνουν ἀπὸ 30 χρόνια περασμένα νὰ ἀκολουθᾷ τὸ ὅμοιον καὶ ἔστοντας οἱ προεστοὶ νὰ ἔκαμαν ἀνάμεσάν τους σίναξιν διὰ νὰβάλουν μίαν κατάστασιν καὶ κανὶς ἄλλος καὶ οἱ ἐνάντιες νὰ μὴν ἔχουν ἀξίαν νὰ ἀνακατόνουν πράγματα ἐνάντια, ἔτζι βούλετε ἡ Αὐτοκρατορία μας καὶ προστάζομεν.

Μέσα εἰς τὸ Νισὶν τὸ ριθὲν τῆς Ἀξίας οἱ φράγγι ὁποῦ ἐβυρεθεντε μέσα εἰς τὸ κάστρον μὲ κακὸν τρόπον καὶ ἀδικίαν, ὅλα τὰ ἔξοδα καὶ χάρτζια τὰ ἔβαναν ἀπάνω εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ κάστρου. Ὅθεν προστάζομεν ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἐμπροσθεν οἱ φράγγι νὰ μὴν ἔχουν ἐξουσίαν νὰ προστάζουν οὔτε νὰ ἀνακατέβοντε εἰς ταῖς δουλιὰς τῶν Ρομέων, ἔστοντας καὶ νὰ ἐκάμαμεν ἐρέβνισιν μέσα εἰς τὰ θεῖα βιβλία μας ἐβρέθικαν τὰ ὅμοια γεγραμμένα γρόσια 22417 καὶ 15 ἄσπρα τὰ ὁποῖα εἶναι ἡ ποσότης τοῦ χρέους τον. Ἀπὸ τὰ ἄνωθεν εἶναι νὰ ἐβγουν διὰ τὸν καπουτὰν πασιὰ γρόσια 12307 καὶ ἀκόμη εἰς τὸ Μιρὶ 10110 ' 15. Γρόσια 22417:15.

Ὅποιος εἶναι ὑποκείμενος εἰς τὴν κρίσιν μου καὶ νὰ τὸν κράξουν καὶ νὰ μὴν ὑποταχτί, τιοῦτος ἄνθρωπος νὰ πεδέβετε. Τὰ ὅσαν θέλουν μάζοξιν διὰ τὸ μισὶν νὰ τὰ παραδίνουν εἰς τὸ τεφτέρ χανὲ καὶ διὰ νὰ ἐμποδίζοντε οἱ φράγγι, τὸ υλάμιν ὁποῦ ἔκαμεν ὁ Σουλταῖμὰν πασιὰς εἰς τοὺς 1169 τζεμαγιέλ ἀχίρ τὸ ὅμοιον πρέπει νὰ περνᾷ καὶ νὰ εἶναι ἀπαράλλακτον.

Οὕτως ἐδώσαμεν τὸ παρὸν μας Αὐτοκρατορικὸν φερμάνιν καὶ νὰ γενί τερκενάρι. Ὅντας οἱ ἄνωθεν Νεοχορίτες πλερόνοντας τὸ διατεταγμένον κανεὶς νὰ μὴν ἔχει ἐξουσίαν νὰ τοὺς πιράξι. Ἐστοντας καὶ εἰς τὸ μεφικάτι τερκενάρι νὰ εἶναι γραμμένον, οὕτως καὶ ἐμεῖς ἐδώσαμεν τὸ παρὸν βασιλικὸν πρόσταγμαν, καὶ σᾶς προστάζομεν νὰ προσφέρετε ὑπόταξιν καὶ πίστιν εἰς αὐτὸν τὸ κρατεὸν μας πρόσταγμαν καὶ ἐὰν ἀπὸ μέρος τῶν φράνγκων γενῇ καμίαν σήχισιν καὶ πέραξιν νὰ κάμετε ἐξέτασιν καὶ νὰ ἐμποδίσετε.

Ἐδόθην τῷ παρὸν εἰς 5 Φεβρουαρίου 1760».

504

1760. Ιδιωτικὸ δικαιοπρακτικὸ ἐγγράφο. Γαρδίκι (Φθιώτιδα).

Γ. Θωμάς, «Ζωντανὴ μορφή σχέσης τοῦ ἀνθρώπου με τὸ θεῖο. Ἐνα ἀνέκδοτο αφιερωτήριον στο μοναστήρι τῆς Παναγίας Ξενιάς το 1760», *Δελτίον τῆς Φιλαρχαίου Ἐταιρείας Ἀλμυροῦ Ὁθρυς* 2 (1998), σ. 157-160.